

ELINA JÄRVI



**TURMION KÄTILÖT**  
**EN TAHDO UNOHTAA KOSKAAN**

BAZAR

ELINA JÄRVI

**TURMION KÄTILÖT**  
**EN TAHDO UNOHTAA KOSKAAN**

BAZAR



Bazar Kustannus

© Elina Järvi ja Bazar Kustannus 2024

Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

ISBN 978-952-403-344-2

Taitto Jukka Iivarinen / Taittopalvelu Vitale

Painettu EU:ssa

# SISÄLLYS

Esipuhe.....	7
Johdanto: Maailmassa säilyy värit .....	11
Luku 1 <i>Hoitovirhe</i> – kahden miehen symbioosi.....	19
<i>Luku 1.1: Kuvaukset Petja Turusesta</i> .....	55
Luku 2 <i>Pirun nyrkki</i> – tämä bändi ei ollutkaan vitsi.....	62
<i>Luku 2.1: Kuvaukset Antero Seppäsestä</i> .....	83
Luku 3 <i>U.S.C.H!</i> – DJ Vastapallon kuoppaus.....	90
Luku 4 <i>Perstechnique</i> – Bobby Undertaker ja yhteen hitsautumisen vaihe .....	113
<i>Luku 4.1: Kuvaukset Miikka Närhestä</i> .....	136
Luku 5 <i>Technodiktator</i> – noutaja meinasi tulla, mutta ei tällä kertaa.....	142
<i>Luku 5.1: Kuvaukset Hannu Voutilaisesta</i> .....	166
Luku 6 <i>Diskovibrator</i> – karkelot tien päällä.....	173

Luku 7	<i>Dance Panique</i> – Spellgothin jäähyväiset.....	210
Luku 8	<i>Universal Satan</i> – Saku Solin ja artistiminän synty	233
	<i>Luku 8.1: Kuvaukset Saku Solinista</i> .....	264
Luku 9	<i>Global Warning</i> – suurissa saappaissa kansainväliselle kentälle .....	269
Luku 10	<i>Omen X</i> – kollektiivisen itsetunnon kasvu .....	294
	<i>Luku 10.1: Kuvaukset Janne Tolsasta</i> .....	335
Luku 11	<i>Reset</i> – minän uudelleenasettelu .....	342
Fanitarinat: ”Sikiö yhdistää kaikkia helvettiin pudonneita ja sieltä voitokkaina nousseita” .....		
		366
Lähteet	.....	397
Kiitokset	.....	399

# ESIPUHE

Haluni kirjoittaa kirja Turmion Kätilöistä lähti syvästä rakkaudestani yhtyeen musiikkia kohtaan.

Bändin kappaleet ovat olleet minulla päivittäin kuuntelussa jo vuosia, ja löydän niistä samastumiskohtia erilaisiin tunnetiloihin ja jaksoihin elämässä. Aloitin 2010-luvulla tutustumiseni yhtyeeseen *Hoitovirhe*-levystä, ja etenkin kappale *Lepositeet* on mennyt alusta asti syvästi ihoni alle.

*Täältä pääse en pakenemaan / päätäni en pääse pakenemaan.*

Myös kertosäe *Minä en taivu, en* on ollut erityisen merkityksellinen minulle elämän kivikkoisemmissa vaiheissa. *Pirun nyrkki* on kappaleena toimittanut samaa virkaa, kun taas esimerkiksi *Grand Ball* ja *Dance Panique* ovat muistuttaneet elämän iloista ja auttaneet virittäytymään juhlatuulelle.

Kaikkein merkityksellisin Turmion Kätilöt -kappale minulle on *Vihko*. Sen vuoksi ehdotin yhtyeelle otetta siitä tämän kirjan nimeksi. *Vihko* on auttanut prosessoimaan läheisten kuoleman tuomaa surua ja se on auttanut näkemään elämän jatkumona myös kuoleman jälkeen.

Kirjaprojekti sai alkunsa keväällä 2023, mutta keskustelut siitä alkoivat yhtyeen kanssa jo vuonna 2021. Lopulta on onnellinen sattuma, että tämä teos ilmestyy samana vuonna, jona yhtyeen esikoisalbumi *Hoitovirhe* täytti 20 vuotta.

Turmion Kättilöt on ainutkertainen yhdistelmä savolaista kahjouutta, uniikkia tyyliä, peräänantamattomuutta, tarttuvia diskobiittejä ja sanoituksia, jotka peilaavat ihmismieltä kaikkine varjopuoliseen ja kauniine kohtineen.

Itselleni tämä teos on ensimmäinen puhdas musiikkikirja ja neljäs tietokirjani. Olen nuoresta saakka elänyt ja hengittänyt musiikkia, ja sitä kautta päädyin myös 1990-luvun lopulla kirjoittamaan ensimmäiset lehtijuttuni bändeistä: Sentencedistä ja Amorphiksesta pieneen pohjalaiseen paikallislehteen.

Olen kirjoittanut tämän kirjan tekemieni haastatteluiden pohjalta. Ääneen pääsevät yhtyeen nykyisten jäsenten lisäksi aiemmat jäsenet Lassi ”DJ Vastapallo” Kauppinen, Tuomas ”Spellgoth” Rytkönen ja ensimmäisillä keikoilla mukana ollut Sami ”Plastinen” Oinonen. Olen haastatellut myös yhtyeen sidosryhmiä keikkamyyjistä managementtiin ja Marko Hietalasta Pain-yhtyeen keulamieheen Peter Tägtreniin.

Yhtyeen keikoilla olen käynyt jo vuosien ajan, mutta erityisen tiiviisti kirjaprosessin aikana. Teos sisältääkin myös otteita tekemistäni havainnoista tien päällä.

Mötley Cruen *Törkytehtaan* tapaista kokoelmateosta vuosien varrella tapahtuneista sekoiluista tästä kirjasta ei syntynyt, eikä kaikista härskeimpiä sattumuksia uran varrelta ole ollutkaan bändin mukaan tarpeen avata tietokirjassa. Mukaan mahtuu silti lukuisia kiertuemuistoja ja kosteitakin tarinoita. Pääpaino on kuitenkin henkilökuvissa, jotka maalaavat kuvaa ihmismielen monista eri maisemista.

Yhtyeen jäsenet onnistuivat erinomaisesti kertomaan yhtyeen historian rehellisesti, kaunistelematta ja paljaina. Heidän suhtautumisensa kirjan tekoon oli alusta asti omistautunutta, ja he panostivat siihen paljon.

Matka yhtyeen jäsenten mielenmaisemaan on ollut silmiä avaava, koskettavakin. Olen halunnut pureutua asioihin haastamalla

yhtyeen jäseniä pohtimaan omaa mieltään ja muistelemaan asioita vuosien varrella kipupisteineen ja iloineen. Bändin jäsenet pääsivät minut niin koteihinsa kuin päänsä sisälle.

*Veden pinnassa petoksen nään / Pahuus ilmassa leijuu / Jos tänne jään / Minun aurinkoni on siellä / Missä helvetin tuli virtaa.*

Kirjantekoprosessin aikana kirjoitin myös sanat lokakuussa 2024 julkaistavan *Reset*-albumin kappaleeseen *Kerran kuollut*. Kirjoittamani teksti kertoo tarinaa masentuneesta mielestä, joka ei löydä ulospääsyä pimeimpinä hetkinä. Se kertoo myös raastavista kokemuksista ihmissuhteessa: siitä, kuinka parisuhde voi musertaa omaa psyykettä. *Kerran kuollut* on ensimmäinen julkaistu laulutekstini.

Tekstini päätyminen mukaan levyille on minulle erityisen merkityksellistä siksi, että Turmion Kätilöiden kappaleet tarjoavat vahvaa samastumispinta-alaa, herättävät tunteita, nostavat esiin uusia näkökulmia ja auttavat tekemään oivalluksia.

Olen kiitollinen matkasta, jonka olen saanut tämän värikkään porukan mukana kulkea. Petja Turunen tapaa sanoa ryhmän kanssa työskenteleville, että täältä ei pääse pois. Tämä ryhmä jääkin elämään sydämeeni niin vahvasti, etten koe tarvetta siitä irtautumiseen kirjaprosessin jälkeenkään.

Elina Järvi, Espoossa 15.8.2024



## JOHDANTO

# MAAILMASSA SÄILYY VÄRIT

Turmion Kättilöiden laulaja ja lauluntekijä Petja Turunen, MC Raaka Pee, 43, purkaa kappaleita sanoittaessaan kulissit yhä uudelleen. Käytännössä se tarkoittaa, että päänsisäisessä maisemassa taustalakana vaihtuu; uusi kappale on kuin seuraava jakso elämää, seuraava sinä. Kun uusi levy syntyy, hän ajaa sisään tunteita sen hetkisestä tai menneestä elämästä. Jossain kohtaa hän on huomannut, että moinen prosessi on tunnemaailmalle aika raskas. Biisi kun ei ole valmis ennen kuin se sattuu.

Kaikki Turmion Kättilöiden kappaleet on koettu tai tunnettu. Vaikka teksti olisi jonkun muun kuin Turusen kirjoittama, se ei muuta sitä tunnetta, joka tulkinnassa täytyy olla mukana. Toisten kirjoittamista kappaleista hän etsii omia tunnetilojaan, jotta hän saa ”räikäistyä” kappaleen ulos vakuuttavasti. Viesti menee paremmin perille, kun hän näyttää olevansa tosissaan. Ei hän voi lavalla laulaa hihitellen esimerkiksi lapsenmurhasta.

Lähes aina kappaleissa joukossa on runsaasti kielikuvia, esimerkiksi *Teurastajassa*:

*Pyöräi lihamylly ja teurastajan pylly / Tahdissa vasaran / Sirkkelit nuo viestiä tuo / Krematorio kuoleman.*

Sanojen alle hautautuu sieluun kipeää tehnyt teema: Turusen äidin sairastuminen Alzheimerin tautiin. Jonossa mennään yksi kerrallaan vannesahan läpi, mutta samalla bailataan.

Säe *pyörii lihamylly* tarkoittaa Turusen pohdintoja, onko tässä mitään järkeä; minä olen hukassa. Teurastajan pylly vain pyörii vasaran tahdissa: ihmiskunta menee twistaten sirkkeliin. Teurastaja taas symboloi itse tragedian hetkeä – sitä, mikä pyörittää myllyä ja mistä kaikesta pitäisi selvitä kuolemaan saakka. Kappale kuvastaa myös sitä, mikä kaikki ihmisestä tuntuu brutaalilta tässä elämässä: elämässä on suruja, mutta tanssi nyt saatana – ethän sinä iloa voi tuntea, jos sinulla ei ole vastakohtaa. Pitää olla perspektiiviä ja kontrastia. Muuten maailmasta häviää värit.

Lauluosuudet ja tekstit kappaleissa eivät olleet yhtyeen alkuvuosina Petja Turuselle kaikista tärkein asia. Ne olivat lähinnä oman ikävän purkamista ja sen käsittelemistä, mitä hänen perheelleen tapahtui äidin sairastuttua äkillisesti. Alun perin hän teki laulusosuudet aina viimeisenä, ja niiden kanssa tuli – ja tulee edelleen – yleensä kiire. Hän kuuli huutolaulun melodian joukossa instrumenttina; vähän kuin kitarana, joka räksyttää ja rytmittää melodiaa. Se oli Turusen korvissa groovea. Nykyään hän hahmottaa tekstien roolin keskeisempänä kappaleissa: hän kuulee niissä lauluja ja runoja.

Ensimmäisen kymmenen vuoden aikana Turunen esitti usein *Teurastajan* keikoilla kyyneleet silmissään. On kuitenkin lohduttanut, että hän on nähnyt yleisön juhlivan. Hän on samalla miettinyt, että kappale on kaikessa groteskiudessaan kunnianosoitus äidille ja todiste siitä, kuinka paljon hän rakastaa äitiään.

Jotkut ovat voineet mieltää *Teurastajan* vitsillä tehdyksi bilelauluksi, mutta Turuselle kappale toimi suojamuurina kivulle. Hän teki kappaleesta ikään kuin ryyppylaulun, vaikkei tekstissä mainita ryyppäämistä sanallakaan. Kun hän on lavalla laulanut tunteestaan kivusta, hän on samalla nähnyt iloisia kasvoja sekä ihmisiä, jotka hengittävät, nauravat ja tanssivat.

Mutta ennen kuin sukelletaan Turmion Kättilöiden syntytarinaan on näytettävä kolme polaroidia bändin matkan eri vaiheilta.

## ENSIMMÄINEN KUVA:

On lokakuu 2012. Turmion Kättilöt nousee rock-klubin lavalle Moskovassa. Tuomas ”Spellgoth” Rytönen on pukeutunut pelkkiin stringimäisiin alushousuihin, ja paikalliset järjestäjät ovat tämän vähäpukeisuudesta kauhuissaan: miehän on melkein alasti.

Tuomas Rytönen lavapreesensin vivahteet juonsivat alkujaan juurensa yllytyshulluudesta: et varmasti uskalla! Seuraavassa kuvassa Rytönen olikin sitten jo lavalla roudarinteipistä tehdyissä hotpantseissa tai pelkissä verkkosukkahousuissa. Suomen katukuvassa näkyi esimerkiksi New Rockin kenkiä ja Cybershopin vaatteita bondage-housuineen, mutta Rytönen vei kaiken vielä vähän pidemmälle teipatulla kullillaan, kuten Petja Turunen pukee sen sanoiksi.

Linja-auto saapui edellisenä päivänä hakemaan bändin Kuopioista Venäjän-reissua varten monta tuntia aikataulusta myöhässä – lähtö oli sovittu iltapäivään, mutta porukka pääsi lopulta liikkeelle iltayhdeksän aikoihin. Kokoonpano oli jo siinä vaiheessa hyvässä kännissä, ja juhliminen jatkui bussissa.

Rumpali Antero Seppänen, DQ, väsähti kesken matkan ja kömpi bussissa nukkumaan. Myöhemmin hän heräsi siihen, että bussi oli pysähtynyt. He olisivat juuri ylittämässä Venäjän rajaa, hän mietti. Seppänen katsoi linja-auton ikkunasta ulos ja huomasi, että bussi oli nosturin päällä ilmassa. Venäjän sijaan he olivat suuressa korjaamohallissa Kotkassa: bussi oli hajonnut jo ennen kuin yhtye pääsi rajan yli.

Bändi sai alleen toisen linja-auton, johon niin ikään alkoi ilmaantua vikoja. Sekin hajosi ennen kuin yhtye jätti Suomen taakseen. Kolmannella linja-autolla yhtye pääsi rajan yli, ja Pietarin läpi ajettiin pieni vaihde silmässä, sillä vaihdelaatikko oli mennyt rikki. Kolmas bussi hajosi lopullisesti Pietarissa.

Nyt muistoille voi jo nauraa, mutta siinä tilanteessa ketään heistä ei naurattanut: matka oli kaikkien mahdollisten epäonnistumisten summa. Siihen aikaan yhtye kulki paskoilla autoilla, eikä majoitukset olleet kaupungin hienoimmassa hotellissa.

Pietarista yhtye lähti ”sikajunalla”, halvalla ja sotkuisella menopelillä, iltaa vasten Moskovaan. Mukana olivat rummuista symbolit ja pedaalit, kitara, basso ja kosketinsoitin. He juuri ja juuri ehtivät illan keikalle: he kantoivat vehkeet suoraan lavalle ja alkoivat soittaa.

Keikan jälkeen yhtye pohti, miten he pääsevät keskellä yötä takaisin Pietariin. Promoottori sitten hoiti asian sillä metodilla, jolla Venäjällä asiat hoidetaan: mikään ei toimi, mutta kaikki järjestyy.

Pieni kahdeksanpaikkainen pakettiauto tuli hakemaan bändin, kuljettajanaan paikallinen pappi. Soittimet tungettiin penkkien väleihin; autossa mahtui hädintä tuskin istumaan. Osa yritti nukkua kippurassa lattialla, mutta jännittävä venäläinen liikenne teki nukkumisen mahdottomaksi: pakettiauto oli kolahtaa toiseen autoon hetkenä minä hyvänsä. Kitaristi Miikka Närhi, Bobby Undertaker, huusi etupenkillä, sillä hän pelkäsi kuolevansa.

Autonkuljettajana toiminut vanhempi venäläinen mies ei puhunut sanaakaan 800 kilometrin aikana. Hän poltti tunnin välein auton ikkunasta tupakan. Taukoja ei pidetty. Pietarissa pappi laittoi käden lippaan ja sanoi bändille venäjäksi näkemiin. Sitten hän lähti ajamaan samoilla silmillä toiset 800 kilometriä takaisin Moskovaan.

Bobby kutsui miestä kyborgiksi.

## TOINEN KUVA:

Kuusi rekkaa, viisi bussia ja 300-henkinen miehistö, mukaan lukien omat kokit. 18 konsertin kiertue Euroopassa Nightwishin lämmittelijänä jää takuuvarmasti jokaiselle Turmion Kättilöistä loppuelämäksi mieleen. Kuvio oli loppuvuodesta 2022 hieman erilainen kuin Venäjällä kymmenen vuotta aiemmin.

Nightwish-kiertueella oli minuuttiaikataulu: asiat eivät tapahtuneet viiden minuutin tarkkuudella, vaan joka aamu joku työntekijöistä meni ensimmäisenä halliin sisään kello 6.58 merkiten tarroilla, missä keidenkin pukuhuoneet ovat ja mihin suuntaan valtavassa rakennuksessa kuuluu kävellä. Kun esiintymislava rakennettiin kussakin maassa seuraavalle areenalle, se rakennettiin joka päivä sentilleen samalla tavalla. Turmion Kättilöille oli kuviossa ihmettelemistä.

Yhtye tiedosti, että jokaiselle keikalle 15 000–20 000 ihmisen yleisö oli saapunut paikalle katsomaan Nightwishiiä. Heidän oli silti annettava kaikkensa ja otettava vastaan se, mitä yleisöltä saataisiin – he joko tykkäävät tai eivät tykkää.

Show't menivät poikkeuksetta samalla kaavalla. Ensimmäisessä biisissä yleisö ihmetteli suu auki – mikä vittu tämä bändi on; eikö Nightwish ole mistään löytänyt parempaa lämpäriä? Toisen biisin kohdalla ihmiset alkoivat hymyillä ja selkeästi olla sitä mieltä, että tämä on ihan hauskaa; onkohan tämä jokin huumorijuttu? Kun kolmas biisi lähti soimaan, ihmiset alkoivat kaivaa esiin puhelimia ja pian he olivatkin jo laittamassa tavaraa YouTubeen. Siinä vaiheessa yhtye tajusi olevansa maalissa: loppuajan he voisivat vain nauttia keikasta.

Neljännän kappaleen kohdalla eturivin yleisö alkoi tanssia ja hyppiä. Kädet nousivat ilmaan. We want more, väki huusi Turmion Kättilöiden viimeisen kappaleen jälkeen – ei sillä Nightwishilla sittenkään niin väliä ollut – he voisivat esiintyä vähän myöhemmin.

Yhtyeen valtasi joka ilta lähes orgastinen hyvän olon tunne: he olivat onnistuneet, ja se vielä palkittaisiin levymyyneissä ja ihan taloudellisestikin, vaikka he olivatkin kiertueella ilmaiseksi ja upottivat kiertämiseen kymmeniätuhansia euroja.

Kuukausi Nightwish-kiertueen jälkeen Turmion Kätilöt lähti omalle kiertueelleen Eurooppaan. Areenat olivat vaihtuneet 500–1000 hengen klubeihin, ja yleisö oli tullut paikalle Turmion Kätilöiden takia. Nightwish-kiertueella heidän keikkansa oli ollut eräänlainen mainos tai traileri, nyt heidän pitäisi näyttää, mihin he pystyisivät. Paineet olivat tällä kertaa toisenlaiset: he olivat aiemmilla esiintymisillään luvanneet onnistuneen show'n, ja nyt lupaukset oli lunastettava. Poikkeuksetta he siinä onnistuivatkin. Yhtyeen silmin katsottuna yksikään ihminen ei lähtenyt keikoilta pettyneenä.

Budapestissä oli kiertueen suurin yleisö. Salillinen ihmisiä pomppi musiikin tahdissa. Italiassa eturivin naiset lauloivat *Teurastajaa* mukana. Heillä ei ollut hajuakaan siitä, mitä he lauloivat, mutta se ei eläytymistä estänyt.

Kun Turmion Kätilöt aikanaan päätettiin kannissa perustaa, he eivät silloin olisi ikinä uskoneet, että lähes 20 vuotta myöhemmin tätä ”junttidiscoa” esitetään Lontoon Wembley Arenalla ja lisäksi omalla rundilla täysille saleille Euroopassa.

### **KOLMAS KUVA:**

Bobby Undertaker kaartaa Siilinjärvellä valkoisen omakotitalon eteen Mersun 313 CDI -sprintterillä. Petja Turunen on myöhässä, koska hän on herännyt vain vartti ennen lähtöä ja nukkunut yöllä kaksi tuntia. Hän saapuu autolle kantaen matkalaukkuun ja huomaa, että frakki jäi sisälle – se saisi toimia illan keikkatakkina, sillä nahkatakki oli unohtunut edellisellä keikkareissulla Kiteelle.

Auton liikkua Turunen avaa lennokkailla jutuillaan päivän ensimmäisen puheenaiheen: kääpiönheittokisat. Laji on lähtöisin Australiasta ja yritti rantautua myös Suomeen, mutta Elisabeth Rehn esti kisojen järjestämisen Tampereella vuonna 1986. Miesten jutut sivuavat kaikkea viagrasta banaanien mahdollisiin tunteisiin tullen siihen, tarvitsisiko Anssi Kela kartsan röökiä ja toppa-takin: hänellä kun on joka biisissä aina tupakat loppu ja hän kyhjöttää kylmissään jollakin puistonpenkillä.

Yleensä Petja Turunen höpöttää bändikavereidensa kuvauksen mukaan keikkareissut taukoamatta, mutta noin kuuden tunnin matkalla Turkuun ääneen pääsee myös paitamyymä Vesa ”Vesku” Lilja. Kesken matkaa Turunen tajuaa unohtaneensa ottaa ADHD-lääkkeensä, ja sprintteri pysähtyy bussipysäkillä. Turunen kaivaa takatilasta matkalaukkunsa, nappaa pillerin suuhun ja toteaa itseironisesti ”nam nam”.

*Hakkaan saatana naamaani seinään*, Saku ”Shag-U” Solin laulaa tyhjässä Turun Apollossa. Hän kirjoitti itsensä tuomitsemisesta kertovan *Verestä sokean* tekstin yhdessä Petja Turusen kanssa: joskus elämässä ei näe uusia näkökulmia tai järkeviä vaihtoehtoja, koska jatkaa vain päänsä takomista tiileen. Lopulta verta valuu niin paljon, että silmissä sumenee.

Äänimaailma alkaa muotoutua Apollossa halutunlaiseksi äänitekniikko Mikko Tegelmanin käsissä. Ennen soundcheckiä Hannu Voutilainen, taitelijanimeltään Master Bates, kysyi lavalta, mitkä kaksi maata ovat maailmanhistorian aikana sotineet toisiaan vastaan useimmin. Kukaan ei tiedä oikeaa vastausta, joka on Ruotsi ja Tanska.

Kun illan keikka alkaa lähestyä, bändillä on takanaan työpäivää jo runsaat 13 tuntia. Suurin osa siitä ajasta on autossa istumista ja odottelua, kuten keikkareissuilla yleensäkin.

Ihmiset pidättelevät henkeään backstagella. Petja Turunen hiluu spraymaalien kanssa vessan oviaukossa luomassa frakilleen

uutta ulkoilmettä. Kun hän alkaa pukea keikkavaatteita ylleen, porukka repeää nauruun. Petja Turunen nauraa itsekin Batman-boksereilleen, eikä ole varma, ovatko ne hänen vai hänen poikansa kalsarit. Hänellä tulee kiire maskin teossa, sillä hän intoutuu kertomaan viisi minuuttia pitkää vitsiä hetkeä ennen lavalle menoa.

Turmion Kättilöt virittää loppuunmyydyin Turun Apollon 550-henkisen yleisön iltaan *Sormenjäljellä*. Esiintyminen on ensimmäinen lähes kolmen kuukauden keikkatauon jälkeen, ja bändi on siitä yhtä liekeissään kuin yleisökin. Teemme tätä teille, ilman teitä ei olisi meitä, Saku Solin ja Petja Turunen sanovat.

Haluamme lisää, haluamme lisää, yleisö huutaa bändin poistuttua lavalta. Kun Turmion Kättilöt saapuu esittämään encorensa, Petja Turunen ottaa etukenon, katsoo yleisöön ja osoittaa sormellaan ihmisiä eturivissä: Tämä kappale kertoo sinusta. Ja sinusta. Ja sinusta. Ja sinusta.



## LUKU I

# HOITOVIRHE – KAHDEN MIEHEN SYMBIOOSI

Petja Turunen ja DJ Vastapallona tunnetuksi tullut kitaristi Lassi Kauppinen heittelivät pullonkorkkeja autotallin lattialla olevaan suureen pärekoriin. Se oli jo korkeista puolillaan: korkit kerättiin talteen, sillä he halusivat tietää, kuinka paljon olutta oli biisinteon aikana kulunut. ”Leikimme soittimilla ja ideoilla koko ajan. Teimme ensin valmiiksi kappaleet ja aloimme sitten vasta miettiä, mitä tässä halutaan sanoa. Se oli huippuvaihe, kun saimme avata oluet, alkaa miettiä sanoituksia ja väsätä laulujen demoja. Petja lauloi ja minä äänitin, ja kun minä soitin kitarat, Petja äänitti. Koneellisia osuuksia osasimme tehdä kumpikin”, Lassi Kauppinen sanoo.

Petja Turunen kuvaa heidän työmetodinsa olevan kotoisin punk-hengestä: he olivat kapinallisia, jotka käänsivät teksteissään asiat ylösalaisin ja syöttivät ne sitten kuulijoille. ”Ei meillä ole mitään varsinaista sanomaa ikinä ollut: vihjaukset ja tulkinnanvara on meillä avaimet kaikkeen. Meillä oli Laten kanssa yhteinen maailmankuva”, Turunen analysoi.

Elettiin vuotta 2001. Miehet olivat päättäneet goottimetalyhtye Ancient Driven kuoppaamisen jälkeen keskittyä täysillä suomalaisen konemusiikin tekemiseen.

Prosessi oli Kauppisen mielestä siinä mielessä erikoinen, että kappaleiden synnyttyä he alkoivat saman tien hioa biiseistä levyvalmista materiaalia. ”Niitä ei tarvinnut mennä uudelleen äänittämään studioon, vaan ne olivat valmiita miksattavaksi ja masteroitavaksi, ja sen myötä julkaistavaksi.”

Petja Turusen kotipihan autotalliin rakennetussa studiossa, poikamiesboksissa, kului viikon putkina yöt ja päivät. Turunen ja Kauppinen jakoivat ilon ja onnistumisen tunteet, välillä he halusivat toisiaan lohtua saadakseen, kun väsymys ja luomisen tuska purkautuivat itkuna. ”Kyse oli tärkeästä ihmissuhteesta; jossain määrin se olisi täyttänyt tietyt parisuhteenkin määritelmät. Lupasimme toisillemme, että teetpä mitä tahansa, olemme aina siinä vieressä kysymässä, mikä on hätänä. Emme pelänneet yhdessä mitään”, Turunen sanoo.

Aamuisin kumpikin heistä könysi silmät ristissä päivätöihin, töiden jälkeen toteutui sama kaava studiolla. Musiikin tekemisen lisäksi he hakivat inspiraatiota lehdistä ja kirjoista. Etenkin mahdollisimman synkät sanoitukset olivat hakusessa. Melodioihin he hakivat paljon inspiraatiota tanssimusiikista; kuuntelulistalla olivat esimerkiksi Dallas Superstars, JS16 ja Chemical Brothers.

Kummallakin oli rinnalla omat parisuhteensa, mutta symbioottinen sävellystyö meni kaiken muun edelle.

\* \* \*

*Teurastaja* ja *Pimeyden morsian* sekä *Liitto* ja *Seinä* lähtivät kehittymään nykyiseen muotoonsa Turusen ja Kauppisen yhteistyöllä. ”Jollakin lailla neljä biisiä oli jo valmiiksi hahmoteltuna: meillä oli jokin pohja, jolta lähteä tekemään. Minulla oli paljon aihioita, jotka olivat tosi raakileita. Siihen asti ne olivat olleet minun soolohommia”, Turunen sanoo.

Hän uskoo, ettei kuvio olisi koskaan kantanut pitkälle yksin tehden – se lähti heti rytinällä liikkeelle, kun hän sai kaverin.

”Olen huomannut olevani ihminen, joka ei halua tehdä asioita yksin – paitsi masturboida. Sitä ei ole tarve tehdä kimpassa.”

Turunen ja Kauppinen olivat toistensa muusia; he innostuivat ja innostivat toisiaan. Tekemisen määrää tai kappaleiden teko-osuuksia on mahdoton määritellä, sillä ”paita ja perse” tekivät kaiken yhdessä. Viralliseksi jaoksi kappaleissa on määritelty 50–50. Monet bändit toimivat näin, sillä se takaa, että parhaimmat ideat päätyvät todennäköisimmin levyille, huolimatta siitä kenen ideoita ne ovat alun perin olleet.

Vilkaaseen ajatuksenlento ja idearikkauteen vaikutti kummankin ADHD, josta he eivät olleet vielä silloin tietoisia. ”Oli siinä paljon myös hössötystä. Joinakin päivinä ei tapahtunut mitään järkevää, jonain toisena syntyi vaikka mitä. Kurkistelimme koko ajan nurkan taakse: miltä se kuulostaisi, jos laulamme tästä asiasta – ymmärtäisikö kuulijakin vilkaista nurkan taa ja saisiko hän kiinni siitä, mistä jokin paha tai hyvä olo voisi johtua”, Turunen sanoo.

Kauppinen muistaa, ettei yhdessä luominen tuntunut työltä ollenkaan. ”Käsitimme tekevämme jotain sellaista, mitä kukaan ei ollut siihen mennessä vielä tehnyt”, hän sanoo. Kaksikko odotti mielenkiinnolla, millaisia reaktioita demobiisit herättäisivät ihmisissä, joille he kappaleita soittavat. ”Saimme rohkaisevaa palautetta: nyt on kyseessä mielenkiintoinen proggis! Emme tosin yhtään tienneet, mikä vastaanotto tulisi olemaan Kehä III:n sisäpuolella. Hevipoliisit ovat herkkiä tuomitsemaan tällaisia crossover-juttuja”, Kauppinen luonnehtii.

Turusen äidin sairaus tuli lähelle myös Kauppista, koska hän aika lailla asui Turusilla. Hänkin ammensi aiheesta teksteihin. ”Näin itsekin sen Alzheimerin maailman ja minulle syntyi ymmärrys siitä. Tekstiä syntyi myös omista parisuhdeongelmista; lyriikoista puskee läpi melankolia.”

Mieltä painavien aiheiden prosessoiminen yhdessä kävi molemmille terapiasta. ”Se kaikki kääntyi voimavaraksi, kun oli

olemassa partneri musanteossa. Ajatuksemme ja koko maailman-kuvamme kävivät helvetin hyvin yhteen. Kun toinen aloitti tekemään tekstiä, toinen sai nopeasti kiinni siitä, missä mennään. Paikalla oli ikään kuin tanssikaveri, joka oli lyömässä lisää vettä myllyyn”, Turunen sanoo.

Vaikka sitä ei suorapuheisista ja rehellisesti tunteita purkavista lyriikoista heti uskoisikaan, toisinaan tekstejä myös siloteltiin. ”Välillä asioita joutui kaunistelemaan; ilmaisemaan ne taiteellisemmin, jotta mukana olisi enemmän tulkinnanvaraa”, kuvailee Kauppinen.

Alkuajan sävyltään vakavin kappale on *Varjot*.

Turunen istui sairaalavuoteen vierellä pitäen tyttöystävänsä Hennan isää kädestä kiinni. ”Siinä valvottiin kuolemaa”, Turunen sanoo.

Muu perhe oli ollut paikalla jo muutaman päivän; nuori Turunen oli ollut armeijassa parin päivän metsäleirillä, mutta anoi lomaa ja lähti Kuopion yliopistolliseen keskussairaalaan valvotuaan sitä ennen vartiovuorojen takia pari vuorokautta.

Miehen rinnalla istuessaan Turunen nukahti aina välillä, mutta käsi pysyi miehen kädessä. Hän havahtui sängystä kuuluviin korahduksiin: keuhkoissa oli limaa ja hengitys kulki huonosti. ”Yhtäkkiä tajusin, että olenkohan minä nukkunut kauankin; en ollut enää havahtunut hengityksen ääniin. Kun heräsin, hänellä alkoi keuhkot tyhjentyä, hän alkoi kuolla. Menin hakemaan muun perheen paikalle ja siirryin sivummalle, kun he itkivät kuolevaa.”

*Varjot kasvaa / Askel lyhenee / Päittää voit itse / Vain kuolla on pakko.*

”Laulan kappaleessa taudin loppuvaiheesta, joka näyttäytyi minullekin rankkana – en voi edes kuvitella, millaista se oli perheenjäsenille. Ihminen kuihtuu syövän vuoksi aika rankasti, ja se pisti miettimään asioita.”

## SIRKKELET NUO, VIESTIÄ TUO

Turmion Kätilöt on takonut omintakeista industrial metal -musiikkiaan jo yli kaksi vuosikymmentä. Bändi tuli alkuvuosinaan tunnetuksi provosoivasta ja sadomasokismilla leikittelevästä lavaesiintymisestään sekä huumoristaan, mutta yhtyeen musiikissa on aina ollut myös syvällisiä tasoja.

*Turmion Kätilöt – En tahdo unohtaa koskaan* kertoo yhtyeen vaiheet jäsenten henkilökuvien kautta. Teos avaa, kuinka savolaisesta marginaalibändistä kehittyi diskobiitin ja industrial metalin yhdistelmällään kultalevyjä ja Emma-ehdokkuuksia kahminut yhtye, joka on muun muassa lämmitellyt Nightwishä Lontoon Wembley Arenalla. Kirja on metallinhohtoinen kertomus sinnikkydestä, ystävydestä, kipukohdista ja yli kahden vuosikymmenen aikana luodusta menestyksestä.

Elina Järvi (s. 1981) on toimittaja ja tietokirjailija, joka on seurannut Turmion Kätilöiden uraa vuosien ajan.



9 789524 033442

ISBN 978-952-403-344-2

kl 78.8911

[www.bazarkustannus.fi](http://www.bazarkustannus.fi)